

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler

Innvalgstelefon

Vår dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

16.07.2014

Miljøvernavdelingen

Deres dato

Deres ref.

NOTAT – Supplement til tidligere miljøfaglige vurderinger av Ørland formannskaps vedtak om utfyllingsområder Brekstadbukta

Vi viser til vedtak i Ørland formannskap av 27. mars 2014 angående avgrensingen av fyllingskanten i Brekstadbukta og våre tidligere merknader i notat datert 19.5.2014. I møte med Ørland kommune 25.6.2014 angående **Områdeplan for Brekstad sentrum** ble vi bedt om å komme med innspill til det videre planarbeidet.

Ørland kommune står foran en spennende periode der det vil skje store endringer. Det er gjennom områdeplanen grunnlaget for framtidens utvikling legges. Et av de viktige temaene for å ivareta verdiene i «Kystbyen Brekstad» er etter vår vurdering å legge til rette for en god kontakt mellom tettstedet og sjøen. Ved å planlegge en arealbruk som ivaretar verdiene i våtmarksområdet samtidig som det åpnes for en forsiktig tilrettelegging med ferdsel langs sjøen, kan området fortsatt framstå som en viktig del av Kystbyen.

I dette notatet vil vi supplere våre tidligere merknader om verdiene i Brekstadfjæra, som et miljøfaglig innspill til det videre planarbeidet.

1. Innledning

Ørlands våtmarksystemer er unike i nasjonal og internasjonal sammenheng.

Våtmarksystemet med sine store tidevannstrender og store arealer med grunne havområder, er sannsynligvis det beste eksemplet på denne type marin våtmark i Sør-Norge.

Brekstadfjæra har svært stor verdi som våtmarksområde, og må ses i sammenheng med de områdene som er vernet etter naturmangfoldloven. Fjæra inngår i et bruksmønster ut fra årstid og hvilke fjæreamråder som gir best skjerming ut fra ulike vindretninger.

Jf. tidligere biologisk mangfoldkartlegging (Gangås 2000) skal Brekstadfjæra tidvis ha den største tettheten av vadefugler på hele Ørlandet. Området er vurdert som et svært viktig bløtbunnsområde i strandsonen med verdi A.

2. Vurdering av foreslåtte grense for utfylling, supplering i forhold til tidligere notat

- 1. Området ved nordre molo** (utvidelse jf. tidligere forsalg fra Asplan Viak):
Jf. våre tidligere vurderinger: En utfylling i tilknytning til moloområdet vurderes å være mindre konfliktfylt.

2. Utfylling i gruntvannsområdet nord for moloen

Dette er et svært viktig område for fugl. Utfylling her bør begrenses til et minimum. Deler av området er allerede fylt ut, spesielt utfylling nord i dette området er svært uheldig.

Bukta inn her er svært viktig for å ta vare på en rest av tidligere mudderbunnsfjære i område.

Utfylling av fjæreområdene vil ha spesielt store konsekvenser for vadefugl fordi det vil gjøre store arealer som tidligere har vært brukt til næringssøk utilgjengelige.

Vadefugl beveger seg innover og utover de lange mudderflatene med flo og fjære. De beiter på bunndyr i det næringsrike mudderet. Når floa er på sitt høyeste står vadefuglene på steiner inne ved land. Dersom de grunneste partiene i Brekstadfjæra reduseres eller forsvinner vil fuglen presses ut av området. Vadere svømmer ikke på vannet når de er på matsøk, og må forflytte seg til andre fjæreområder med lavere kvalitet og dårligere beskyttelse mot spesielt sørvestlige vinder.

Vadefugler trenger mye mat konsentrert. De er på Ørland for å samle næring til lange trekkreiser, og må være effektive i sitt næringssøk. Et bortfall av et av de viktigste funksjonsområdene kan gjøre Ørland våtmarksystem mindre attraktivt, da det på visse vindretninger er krevende for dem å finne mat.

Vadefugl operer i store antall som en beskyttelse mot predatorer som rovfugl, rev og mink. Store antall trenger mye mudderbunnsareal for å få nok næring.

Jf. NINA-rapport 1004 (desember 2013) er følgende arter vanlige og tallrike i Brekstadbukta deler av året: tjeld, sandlo, vipe, heilo, polarsnipe, dvergsnipe, fjæreplytt, myrsnipe, brushane, enkeltbekkasin, lappspove, småspove, storspove, rødstilk, og steinvender. I tillegg finnes det med jevne mellomrom mer sjeldne arter som fjellmyrløper, strandsnipe, snadderand, stjertand, praktærfugl, skjeand og svartand.

3. Bukta mellom delområde 2 og 4, Fjæreområdene inn mot eiendommen 68/344:

Dette er et svært viktig område med spesielt stor betydning for vannfugl.

Mudderbunnsområdene innerst i de to innbuktingene er siste rest av denne naturtypen i området. For å ivareta områdes økologiske funksjon for bl.a. fugl, mener vi ut fra en miljøfaglig vurdering at det er svært viktig at området forblir uberørt av tekniske inngrep.

Denne bukta må ha en viss størrelse. Som tidligere kommentert vil ei smal bukt inn mot N4 være utfordrende i forhold til forstyrrelse fra folk og aktivitet på land. En bredere bukt vil større avstand mellom folk og fugl, og vil oppfattes som tryggere for fugl.

Ei smal bukt kan gi luktproblemer på grunn av liten utskifting av vannmasser.

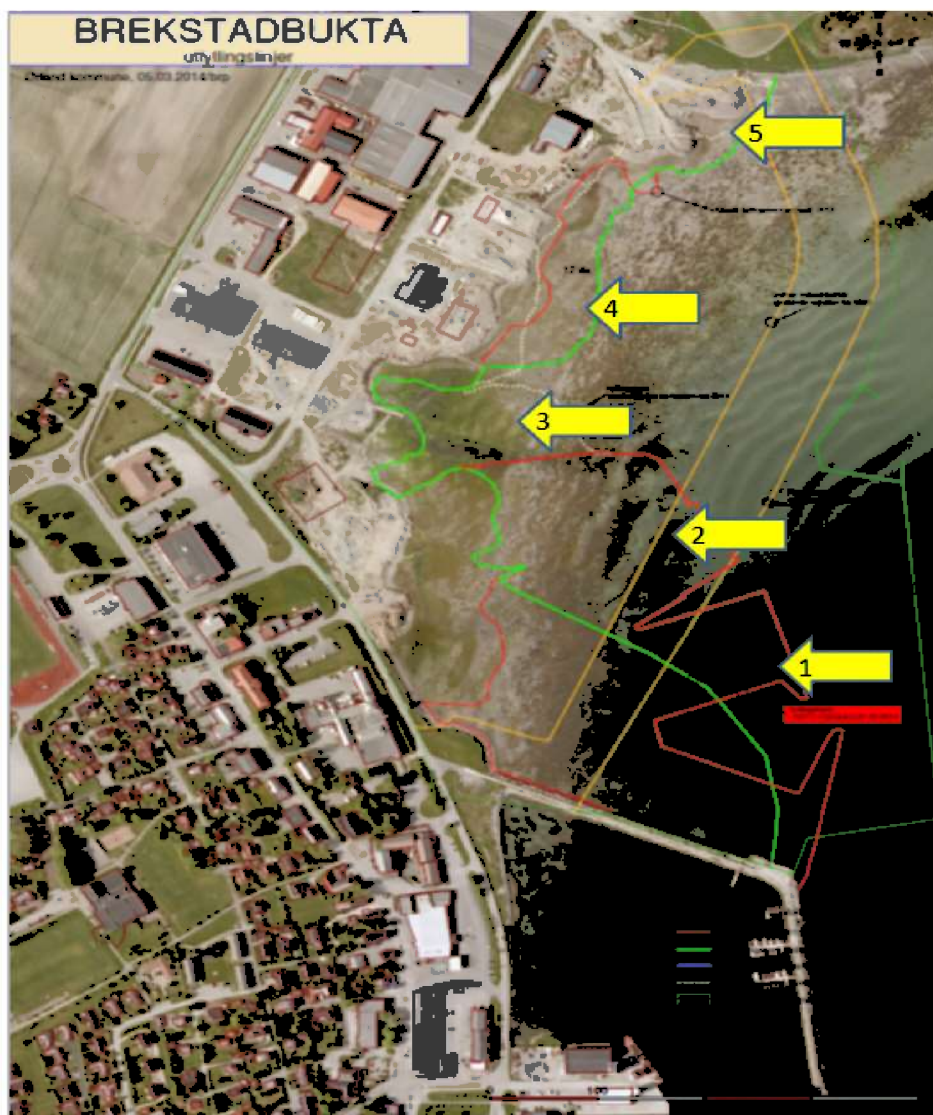
Ut fra en miljøfaglig vurdering mener vi at arealet her er på et kritisk minimum i forhold til å ivareta området økologiske funksjon og at tilbakeføring/massefjerning bør vurderes som avbøtende tiltak.

4. **Fylling ut for dagens næringsområde:**

Jf. tidligere vurderinger. grense foreslått i Formannskapetets møte 27.3.2014 ved punkt 4 er mindre konfliktfylt enn for punkt 2 og 3.

5. **Bukta sør for Bruholmen:**

For å ivareta området verdi for sjøfugl er det her også viktig å ivareta ei strandlinje som ikke er snorrett, men som gir naturlig variasjon både i dybdeforhold og landskapsform.

Generelle merknader:

Lokalisering av næringsareal nært ny kampflybase

Våtmarksområdene i Brekstadfjæra har stor verdi, og bruken av arealene ned mot sjøen må vurderes i forhold til mål for Ørland «kommunen mellom himmel og hav»:

- Byr på muligheter og opplevelser
- Moderne og miljøvennlige bomiljø
- Folkehelse tas på alvor
- En opplevelsesrik kommune
- Skape gode inne- og utemiljøer ved å dyrke kontakten med sjøen

Etableringen av kampflybasen på Ørland vil bl.a. medføre ytterligere press på arealene rundt Brekstad. Gjennom kommuneplanens arealdel for Ørland kommune som nå er på høring er det vurdert ulike lokaliseringalternativ for å dekke behovet for nye næringsareal.

Med øket støybelastning på Grandefjæra og de andre Ramsarområdene i Ørland kommune vil ivaretagelse av verdiene i Brekstadfjæra være et viktig avbøtende tiltak.

Tilrettelegging av arealene langs Brekstadfjæra for friluftsliv og naturopplevelse vil være et viktig bidrag både for å styrke kontakten mot sjøen og som et viktig bidrag til bedre folkehelse.

Framtidige næringsetableringer i Ørland vil i hovedsak komme i tilknytning til kampflybasen. Dette er aktører som ikke er avhengige av sjøatkomst, og de kan lokaliseres andre steder enn i arealene ned mot Brekstadfjæra. Dette er punkter som bør vurderes i det videre planarbeidet.

Avslutning mot sjø

Overgangen mellom land og sjø bør ikke være en rett plastring, men bukte seg etter naturgitte bunnforhold, slik skissert i planbestemmelsene.

Det er viktig at overgangen mellom land og sjø gir fugl en beskyttelse mot forstyrrelse på land. Det må planlegges en for eksempel en langsgående vold, som folk kan gå bak, med noen utsiktspunkter/tilkomststeder, med ev fugletårn.

Ørland våtmarkssenter

Det er viktig at adkomsten fra Ørland våtmarkssenter til Brekstadfjæra blir naturlig og forståelig, slik at folk som besøker senteret også kan se fugl i Brekstadfjæra uten å måtte snirkle seg for mye gjennom bebyggelse og over veier. Litt kronglete slike det foreløpig fremstår på områdeplanen.

Parkeringskjellere

Det bør vurderes krav om parkeringskjeller for ny bebyggelse, da dette vil frigjøre mye areal, og således dempe behovet for utbygging i de verdifulle fjærområdene.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Terje Domaas
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.